

Matejko

malarstwo/painting

BOSZ
art

Fotografował Jan Mieczkowski
około 1875

Photo by Jan Mieczkowski
circa 1875

Matejko

malarstwo/painting

BOSZ
art

Wydawnictwo BoSz
Szymanik i wspólnicy sp. jawna
38-722 Olszanica

Wydawca

Published by

ul. Przemysłowa 14
38-600 Lesko
tel. +48 13 469 90 00
fax +48 13 469 61 88
e-mail: biuro@bosz.com.pl
www.bosz.com.pl

Biuro

Office

Jan Matejko jest autorem ponad 300 obrazów i 3000 rysunków. Dzieła zebrane w kolekcji Muzeum Narodowego w Krakowie, prezentowane w Sukiennicach (płótna wielkoformatowe) i w Domu Jana Matejki (obrazy mniejsze, rysunki, zbiory własne i biblioteka artysty), umożliwiając prześledzenie rozwoju twórczości malarza od prac najwcześniejszych, namalowanych w krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych (*Portret Franciszka Matejki z trojgiem dzieci, Stańczyk udający ból zębów, Widok z wieży Ratuszowej na Rynek i kościół Mariacki w Krakowie*), poprzez obrazy młodzieńcze, malowane podczas lub tuż po ukończeniu studiów w akademiach Monachium i Wiednia (Studium głowy starca, *Otrucie królowej Bony*, portrety Marii i Parysa Maurizio), po kreacje dojrzałego artysty: genialne wizerunki członków rodziny, galicyjskiej inteligencji i arystokracji (portrety Leonarda Serafińskiego, Łukasza Dobrzańskiego, Piotra Moszyńskiego, Mikołaja Zyblikiewicza) oraz wielkie wizje historiozoficzne (*Wernyhora, Kościuszkę pod Racławicami*). Natomiast w eksponowanych szkicach zbadać można technikę malarską Matejki, docenić spontaniczność pociągnięć pędzla tworzących dynamiczny, pulsujący życiem obraz (*Jan Sobieski wręcza kanonikowi Denhoffowi list do papieża z wiadomością o zwycięstwie pod Wiedniem, Dziewica Orleańska*). Niektóre z nich są świadectwem intymnych relacji rodzinnych, jak *Zygmunt August i Barbara Radziwiłłówna* – przedstawionym postaciom nadał artysta twarz swoją i młodej żony, Teodory.

Jan Matejko made over 300 paintings and 3,000 drawings. His works in the National Museum in Kraków, his large canvases in the Cloth Hall, and his smaller paintings, drawings, private collections and library in Jan Matejko House, give an idea of the way his artistic career developed – from his earliest works such as *Portrait of Franciszek Matejko With Three of His Children, Stańczyk Feigning Toothache*, and *View from the Town Hall Tower of the Market Square of Kraków and St. Mary's Church*, made when he was still a student of the School of Fine Arts in Kraków; through his juvenilia such as *Study of the head of an old man, The Poisoning of Queen Bona*, and the portraits of Maria and Parys Maurizio, painted while studying abroad or soon after graduation from the academies of Munich and Vienna; to his mature works, brilliant portraits of his family, local intelligentsia and aristocracy like Leonard Serafiński, Łukasz Dobrzański, Piotr Moszyński, and Mikołaj Zyblikiewicz, and his grand historiosophical visions, *Wernyhora*, and *Kościuszkę on the Battle of Racławice*. Matejko's sketches in our Museums offer useful material for the examination of his painting technique, and the appreciation of the spontaneity of his brushstrokes in dynamic, vivacious images, as in his *King John Sobieski Hands Canon Denhoff a Letter to the Pope with News of His Victory at Vienna*, or *The Maid of Orleans*. Some of them are testimonials of his

Żydówka
1856
akwarela na papierze
16,5 × 12,5 cm

A Jewess
1856
watercolor on paper
16.5 × 12.5 cm

*Widok z wieży Ratuszowej
na Rynek i kościół Mariacki
w Krakowie*
1857
olej na płótnie
63,5 × 50,5 cm

*View of the Market Square
and St. Mary's Church, Kraków,
from the Town Hall Tower*
1857
oil on canvas
63.5 × 50.5 cm

Bitwa pod Grunwaldem
1878
olej na płótnie
423 × 987 cm

The Battle of Grunwald
1878
oil on canvas
423 × 987 cm

Zygmunt III Waza
1861
akwarela na papierze
24,2 × 18 cm

King Sigismund III
1861
watercolor on paper
24.2 × 18 cm

*Stańczyk w czasie balu
na dworze królowej Bony
wobec straconego Smoleńska*
1862
olej na płótnie
88 × 120 cm

*Stańczyk at the Queen
Bona's Ball after
the Loss of Smoleńsk*
1862
oil on canvas
88 × 120 cm

*Portret trojga dzieci artysty:
Tadeusza, Heleny
i Beaty*

1870
olej na płótnie
127,5 × 160 cm

*Portrait of Three of the Artist's
Children: Tadeusz, Helena
and Beata*

1870
oil on canvas
127,5 × 160 cm

Kopernik
187[1]
olej na płótnie
41,5 × 52,5 cm

Copernicus
187[1]
oil on canvas
41.5 × 52.5 cm

Dziewica Orleańska
1883
olej na desce
68 × 105 cm

The Maid of Orleans
1883
oil on board
68 × 105 cm

Wernyhora
1883–1884
olej na płótnie
290 × 204 cm

Wernyhora
1883–1884
oil on canvas
290 × 204 cm

Jan Matejko (1838–1893) – jeden z najwybitniejszych polskich malarzy, był członkiem wielu towarzystw artystycznych, akademii i instytucji naukowych, wielokrotnie nagradzany i odznaczany. W 1878 roku uzyskał od społeczności Krakowa, w imieniu całego narodu, berło – symbol panowania w dziedzinie sztuki. Zarówno jego olbrzymich rozmiarów wizje historiozoficzne, jak i mniejsze ilustracje dziejów budziły duże zainteresowanie, kształtując wyobraźnię i świadomość historyczną Polaków.

Jan Matejko (1838–1893), was one of the most distinguished Polish painters, a member of many art societies, academies, and scholarly institutions, and received numerous prizes and awards. In 1878 he was honoured with a mace symbolising his pre-eminence in art, bestowed on him by the people of Kraków on behalf of the Nation. Both his giant-size historiosophical visions as well as his small-scale illustrations of Polish history excited very substantial interest and shaped the imagination and historical awareness of the Polish people.